

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 31

DOM

2016-10-06

Meddelad i Stockholm

Mål nr
8844-16

SÖKANDE

Kontorsstädning AB, 556079-8448
Box 3004
161 03 Bromma

MOTPART

Stockholms stad, utbildningsförvaltningen
Box 22049
104 22 Stockholm

Ombud:

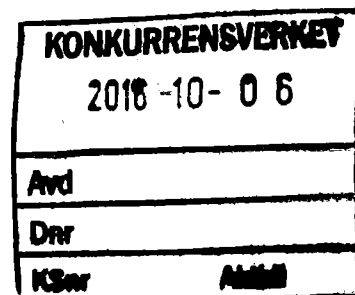
Stadsadvokaten Gustaf Swedlund
Stadsledningskontoret, juridiska avdelningen
Hantverkargatan 3 A, 2 tr.
105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 765141

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Stockholms stad har genomfört en förnyad konkurrensutsättning inom ett ramavtal gällande lokalvårdstjänster för ett antal skolor (Dnr 2.4.2-1180/2015). Tjänster för Smedshagsskolan ingick i upphandlingen. Förfrågningsunderlaget skickades ut den 9 februari 2016 och sista dag för leverantörerna att lämna anbud var den 1 mars 2016. Sju anbud lämnades in gällande Smedshagsskolan och vid utvärdering av anbuden ansågs att Direktstäd i Stockholm AB hade lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Bolaget tilldelades därför uppdraget genom beslut den 21 april 2016.

Kontorsstädning AB ansöker om överprövning av upphandlingen gällande Smedshagsskolan och framför bl.a. följande. Direktstäd AB uppfyller inte skall-kraven. I förfrågningsunderlaget står det att Smedshagsskolan är tillgänglig från kl. 12.00 på helgfria dagar. Leverantören ska larma skolan och larmningen ska ske tidigast kl. 20.00. Skolan önskar upphandla 8 timmar och önskemålet är att det ska vara en och samma person som utför arbetet. I Direktstäd AB:s bemanningsplan anges att 9 timmars arbete ska utföras och att två personer ska utföra arbetet. Enligt bolagets bemanningsplan är det endast personal kvar på skolan till kl. 19.00. Vitsen med larmning är väl att skolan inte lämnas obebakad och att man larmar skolan när man lämnar den. Direktstäd AB får möjlighet att ändra timmarna i bolagets bemanningsplan. Kontorsstädning AB fick inte möjlighet att ändra bemanningsplanen gällande städning av en annan skola.

Stockholms stad anser att ansökan ska avslås och framför bl.a. följande.

Så som förfrågningsunderlaget är utformat är det i och för sig inte förbjudet att erbjuda mer städning än vad som efterfrågas. Det framgår av punkten 4.4 i förfrågningsunderlaget tillsammans med den bemanningsplan som anbudsgivarna skulle fylla i att det finns ett krav på minst antal städtimmar. I

fallet med Smedshagsskolan var det kravet 8 timmar per dag. Som framgår av Direktstäd AB:s bemanningsplan har bolaget erbjudit 8 timmar under dagtid och 1 timme på kvällstid, totalt 9 timmar. För att säkerställa att Direktstäd AB inte hade missuppfattat kravet ställde Staden en fråga till bolaget. Bolaget bekräftade att det förstod att anbudet skulle utvärderas mot de 9 timmar som bolaget hade angett, men att skolan bara skulle utge ersättning för de 8 timmar som skolan bedömt som erforderligt för att täcka skolans lokalvårdsbehov. Bolaget bekräftade detta och bekräftade också återigen att det kommer att utföra tjänsterna i enlighet med de krav som har ställts.

Mot bakgrund av att Staden har utvärderat Direktstäd AB:s anbud baserat på de 9 timmar som bolaget har angett har bolagets anbud i utvärderingen i själva verket varit högre än om man bara hade utgått ifrån de 8 timmar som var minimikravet. Trots detta hade bolaget den lägsta utvärderingssumman av anbudsgivarna. Om man istället hade utvärderat på 8 timmar hade anbudet blivit ännu lägre.

När det gäller frågan om larmning bestrider Staden Kontorstädning eventuella påståenden att Direktstäd AB skulle ha reserverat sig mot detta krav och att det skulle framgå av bolagets bemanningsplan. Till att börja med är kravet på bemanningsplanen och skyldigheten att larma två helt olika krav. Som kravet är utformat är det möjligt för leverantören att t.ex. genomföra städning med två personer mellan kl. 14–18 (= åtta timmar, vilket är kravet i bemanningsplanen) och sedan återkomma till skolan kl. 20.00 för att larma och låsa. Det finns inte heller stöd för att Direktstäd AB har avsett att ha bemanning mellan 18.00–19.00. Det kan lika gärna vara så att bemanningen dagtid är fram till 18.00 och att en person återkommer senare, för att bl.a. larma och låsa. Kravet gällande larmning av skolan innefattar inte ett krav att städpersonal måste finnas utan avbrott fram till klockan 20.00.

Skolan uttryckte ett önskemål att det skulle vara samma person som städade alla 8 timmar. Önskemålet kan inte tolkas som ett obligatoriskt krav, särskilt mot bakgrund av att det i bemanningsplanen för den aktuella skolan var möjligt för anbudsgivaren att ange tid för fler än en lokalvårdare.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättsliga regler m.m.

Enligt 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Som huvudprincip gäller att den som ansöker om överprövning och gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt anger vilka omständigheter han grundar sin talan på (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrättens bedömning

I förfrågningsunderlaget anges att Smedshagsskolan ska städas 8 timmar per dag. Av underlaget för bemanningsplan framgår att det är fråga om ett krav på minst antal städtimmar och kravet är inte utformat på ett sådant sätt att det utesluter fler städtimmar. I Direktstäd AB:s bemanningsplan anges att

skolan kommer att städas 9 timmar. Staden har utvärderat bolagets anbud utifrån de 9 timmar som bolaget har angett. Ett sådant förfarande kan inte anses strida mot bestämmelserna i LOU.

Enligt förfrågningsunderlaget ska larmning av skolan ske tidigast klockan 20.00. Av Direktstäd AB:s bemanningsplan går det att utläsa att "Lokalvårdare 1" ska utföra en timmes arbete under tidsspannet kl. 18.00–07.00. Enligt förvaltningsrätten framgår inte annat än att en sådan bemanning möjliggör för bolaget att uppfylla kravet att larma skolan tidigast klockan 20.00. Staden kan därmed inte anses ha brutit mot någon bestämmelse i LOU genom att godta bemanningsplanen i denna del.

I förfrågningsunderlaget anges att tjänsten ska utföras enligt ställda krav i bilagan Städ- och objektbeskrivning. Av bilagan framgår att skolan med hänsyn till kravet på 8 städtimmar "vill" respektive har som "önskemål" att en och samma person utför all städning. Enligt förvaltningsrätten är det inte fråga om ett obligatoriskt krav på tjänsten. I denna riktning talar bl.a. den omständigheten att underlaget för bemanningsplan lämnar utrymme för fler än en lokalvårdare. Staden kan därmed inte anses ha brutit mot någon bestämmelse i LOU genom att godta att Direktstäd AB:s bemanningsplan omfattar två lokalvårdare.

Sammanfattningsvis har det inte kommit fram att Staden har brutit mot någon bestämmelse i LOU. Kontorsstädning AB:s ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Marcus Westman
Förvaltningsrättsfiskal

Caroline Norström har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

